

# Przedmiot społeczny: Socjolingwistyka - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                       |
|---------------------|---------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Przedmiot społeczny: Socjolingwistyka |
| Kod przedmiotu      | 09.3-WH-FiPIP-STP- 16                 |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Humanistyczny</a> |
| Kierunek            | Filologia polska                      |
| Profil              | ogólnoakademicki                      |
| Rodzaj studiów      | drugiego stopnia z tyt. magistra      |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2018/2019              |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                    |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 2                                                                                  |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 6                                                                                  |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                        |
| Język nauczania                 | polski                                                                             |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Joanna Gorzelana, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Ćwiczenia   | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Wzbogacenie ogólnego zasobu wiadomości o języku oraz społeczeństwie, zaznajomienie z prawami rozwoju mowy ludzkiej, zrozumienie istoty społecznego wymiaru języka oraz nabycie sprawności korzystania z danych lingwistycznych w procesie charakterystyki określonych zjawisk społecznych, poznanie mechanizmów komunikacji językowej, opis społecznych struktur językowych – socjolektów, podniesienie praktycznej sprawności językowej, komunikatywnej i stylistycznej.

## Wymagania wstępne

Brak

## Zakres tematyczny

1. Socjologia języka wśród subdyscyplin lingwistycznych.
2. Społeczne funkcje języka.
3. Zbiorowa (społeczna) świadomość językowa.
4. Społeczne uwarunkowania zachowań językowych. Kompetencja socjolingwistyczna.
5. Wewnętrzne różnicowanie języka etnicznego.
6. Pojęcie socjolektu. Podział socjolektów.
7. Opis wybranych socjolektów – slang uczniowski.
8. Opis wybranych socjolektów – grypsa.
9. Tożsamość językowa w poczuciu przynależności społecznej.
10. Postawy społeczne wobec języka.
11. Charakterystyka wybranych procesów społeczno-językowych (nowomowy, mody językowej, zmiany etykiety językowej).
12. Przelamywanie tradycji kulturowo-językowej we współczesnej polszczyźnie.
13. Użyteczność socjolingwistyki w badaniach społecznych i lingwistycznych.

## Metody kształcenia

Elementy wykładu informacyjnego, praca z tekstem – przygotowywanie i prezentacja referatów; dyskusja

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                    | Symbole efektów                                                            | Metody weryfikacji                                                                                         | Forma zajęć                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| student zna i rozumie zależności między językoznawstwem i literaturoznawstwem oraz innymi dyscyplinami nauki na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki | <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">KEP2_W13</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• referat</li><li>• test końcowy</li><li>• praca z tekstem</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Ćwiczenia</li></ul> |
| student ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">KEP2_W21</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• dyskusja</li><li>• referat</li><li>• praca z tekstem</li></ul>     | <ul style="list-style-type: none"><li>• Ćwiczenia</li></ul> |

| Opis efektu                                                                                                                                                                   | Symbol e efektów           | Metody weryfikacji                                                                                       | Forma zajęć |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| student potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem literatury naukowej i poddawać ją krytyce                              | • <a href="#">KEP2_U01</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>dyskusja</li> <li>referat</li> <li>praca z tekstem</li> </ul>     | • Ćwiczenia |
| student jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów                                                                           | • <a href="#">KEP2_K02</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>dyskusja</li> <li>praca z tekstem</li> </ul>                      | • Ćwiczenia |
| student zna i rozumie główne współczesne metody i szkoły badawcze z zakresu socjolingwistyki, ma podstawową wiedzę o jej charakterze oraz miejscu w systemie nauk społecznych | • <a href="#">KEP2_W07</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>referat</li> <li>test końcowy</li> <li>praca z tekstem</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| student zna i rozumie funkcjonalno-stylistyczne i regionalne zróżnicowanie polszczyzny w ujęciu diachroniczno-synchronicznym i kulturowym                                     | • <a href="#">KEP2_W11</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>referat</li> <li>test końcowy</li> <li>praca z tekstem</li> </ul> | • Ćwiczenia |

## Warunki zaliczenia

Przy wystawianiu oceny liczyć się będą wyniki testu końcowego oraz stopień aktywności studenta na zajęciach (tj. częstotliwość udziału w dyskusji oraz liczba przygotowanych referatów).

## Literatura podstawowa

1. Bartol-Jarosińska D., *Spółeczny wymiar języka w ujęciu językoznawczym*, „Przegląd Humanistyczny” 1990 , z. 5-6.
2. Bokszański Z., Piotrowski A., Ziółkowski M., *Socjologia języka*, Warszawa 1977.
3. Czarnecka K., *Uczniowska odmiana współczesnej polszczyzny w świadomości jej użytkowników*, Poznań 2000.
4. Głowiński M., *Nowomowa po polsku*, Warszawa 1990.
5. Grabias S., *Język w zachowaniach społecznych*, Lublin 2003.
6. Grybosiova A., *Język wtopiony w rzeczywistość*, Katowice 2003.
7. Handke K., *Socjologia języka*, Warszawa 2008.
8. *Język i społeczeństwo*, wybór i wstęp, M. Głowiński, Warszawa 1980.
9. *Kultura wobec kręgów tożsamości*, red. T. Kostyrko, T. Zgółka, Warszawa 2000.
10. Lubaś W., *Spółeczne uwarunkowania współczesnej polszczyzny*, Kraków 1979.
11. Lubaś W., *Sytuacja polszczyzny po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej*, [w:] *Ogród nauk filologicznych*, red. M. Bałowski, W. Chlebda, Opole 2005.
12. Maćkowiak K., *Świadomość językowa – problem definicji*, „Poradnik Językowy” 2011, nr 2.
13. Piotrowski A., Ziółkowski M., *Zróżnicowanie językowe a struktury społeczne*, Warszawa 1976.
14. Przybysz-Piwko M., *Język elementem tworzenia lub rujnowania wspólnoty*, „Poradnik Językowy” 1996, z. 8.
15. Skudrzykova A., Urban K., *Mały słownik terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej*, Kraków 2000.
16. StępniaK., *Słownik tajemnych gwar więziennych*, Londyn 1993.
17. Wierzbicka A., *Język – umysł – kultura*, Warszawa 1999.
18. Zgółka H., Zgółka T., *Tożsamość językowa w poczuciu przynależności społecznej*, [w:] *Ad perpetuam rei memoriam*, red. J. Migdał, Poznań 2005.

## Literatura uzupełniająca

brak

## Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 02-05-2018 10:39)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ